РОБІТНИКИ ВСІХ КРАЇВ ЗЛЮЙТЕСЬ!

РОБОЧИЙ НАРОД

ROBOTCHYJ NAROD — THE WORKING PEOPLE

ПОРЯДКОВЕ ЧИСЛО 173. ОРГАН ФЕДЕРАЦІЇ УКРАЇНСЬКОЇ СОЦІЯЛ-ДЕМОКРАТІЇ В КАНАДІ. REGULAR NUMBER 173.

РІК VI. Ч. 6. ЧЕТВЕР 5 ЛЮТОГО 1914. WINNIPEG, MAN. THURSDAY, FEBRUARY 5. 1914. No. 6. VOL. VI.

Наше становище!

Отсе ювилейне число в память уродин нашого геніяльного Тараса Григоровича Шевченка виходить скорше тому, щоби робітничо-Канада могла зазначити своє становище супроти святкування нашого борця-пньшини, не протиставлями клеками нашого народу. Робітництво наше дасть вже зовнити ся щутнім фразами без нікого сліду, як ось: „Шевченко визуярівець", „Шевченко для всіх", „не всі то одна розвра" і т. д.

Шевченко і отцем з борців поневоленої класи, і лиш клясі з'уміє відчути то, чого хотів Шевченко. Шевченко поет пролетаріяту а не поет буржуїв, а не поет хорти, гончих, псарів, ловців" і т. д.

Ми горді з сього, що і буржуазія святкує нашого героя, але ми самі не цілемо святкувати його память купно хортами, в купі з гончими.

Ми виразно заявляємо те, що ми ніколи не цілемо в купі з буржуями. А колись ми дійшли до сього, що всі наші ворожі, будуть святкувати Шевченка в купі, яке тоді вже не буде зовсім клас, не буде панів, не буде псарів, не буде гончих, псарів, а будуть всі рівні горожане-ділці від вивіску, ділці від поневолення.

Через от те виходить отсе число Роб. Нар. скорше, щоби робітники, ті робітники, котрі ще не цілемо дивлять ся на світ, мали спромогу відсунути ся від спілки з національними ворогами. Лиш ми поневолені, ми винні святкувати знову, чого хотів Шевченко, лиш ми відчуваємо рівно з ним, і лиш наше святкування його в правдиве святкування його памяти нашими, національними серцями, а образою Шевченка.

Ми все святкуємо той день,
Великий наш герою!
Визвольний клич лунав в нас,
Твою сповняя волю.
Слова Твої несуть ся в світ,
Моя кинул сильним дзвоном:
„Обнімітє ся, брати мої!" —
Станьмо законом,
Обнімітє ся-ж брати мої,
Хай рівний з рівним стане,
Хай вивоз, кайдетво проване,
Хай рай братів настане!
Хай рівне право буде в нас
На працю, хліб, на радість,
Помкти „панам" хай буде
Похоплюрчна слабість!
„Слуга", „лакей", „панок", „Магнат" —
Варварські синонімі
Низьких людий, що мріють ще
Про невольничі тіни,
Чи пам'ять же їм людський рід
Розвра до сту-віка?
Найсвятий час піднять ся нам
До волі чоловіка!
Святкуймо розум людини,
Почування хороші,
Святкуймо працю уми й руки
А не мертві гроші!
В кого-ж на сильно розвинувсь
Інстинкт зьвіра-шуліки,
У курацінн ній дім із ним,
Де умові каліки.
Так каже розум і чуть,
Так каже людська гідність,
Лиш так в суспільстві жонуєм
Святую братську єдність.
А в тім Вкраїну розкуєм,
Правдивимо їй волю,
Приглетіймо братим дамо
Належну їм рай-долю,
Ось так святкуємо Тій день,
Великий наш герою!
Твоя ідея се нам клич
До праці і до бою!

Т. Шевченко

(*25. лютого с. ст. 1814.)

Виїмки з творів Т. Шевченка.

Мені тринадцятий минав,
Я пас ягнята за селом.
Чи то так сонечко сіяло,
Чи так мені чого було —
Мені так любо, любо стало,
Неначе в бога...
Уже приймали дочку,
А я собі у бурян
Молю ся богу; і не знаю,
Чого маленькому мені
Тогді так приємно мигаєсь,
Чого так весело було,
Господне небо і село,
Ягня, злиють-ся, веселилось,
І тонце гріло, не пекло,
Та не довго сонце гріло,
Не довго мілилось;
Занесло, почервоніло
І рай запалило.
Моя проснув ся, дивлю ся:
Село почервоніло,
Боже небо голубе
І те помарніло.
Погляну я на ягнята —
Не мої ягнята;
Обернув ся я до хати —
Нема в мене хати:
Не лиш мені бог нічого!
І хлинули сльози,
Тяжкі сльози... А дівчина,
При самій хорой,
Недалеко коло мене,
Плоскінь вибирала,
Та й почула, що я плачу:
Прийшла прийтьля,
Утирала мої сльози,
І потіш вала...
Неначе сонце зійшло,
Неначе все на сьвіт стало
Мов; лиш, гаї, сели...
І ми, жартуючи, погнали
Чужі ягнята до води.

Бриднів-я доді, як ягнятою,
То серце плаче та болить:
Чому господь не дав ложить
Малого віку у тім раю!
Умер би орючи на ниві,
Нічогоб на сьвіті не знав,
Не був би в сьвіті юродивим,
Людий і бога б не проклав!

Краяни!

Продаємо шіфкарти до краю по найтаньшій цінї і на найлїпші шіфи; ми також спроваджуємо людий з краю.

Ті люди, котрі не мають всіх гроший на шіфкарту, можуть прийти до нас а ми дамо їм шіфкарту на виплат.

Гроші посилаємо до краю скоро і дешевше, та що так, що в краю пільзерають стільки сего гроший.

Листи можна всі адресувати до нас. Коли лист не в оплаченій, то ми оплатимо і зазначимо лота, доки адресат не прийде до нас або напише.

Офіс отворений від 9. ран. до 6. веч. що дня а в суботу від 9. до 11. год.

В нас можна купити марки крайові і канадійскі.

Alloway & Champion Limited.

667 Main St. Winnipeg, Man.

C. GENIK, Управитель заграничного департаменту.

Від редакції.

Отсим числом я кінчу моє редакторство „Роб. Нар." Те він передам редакторське перо в другі руки, зверну ся особливо до товаришів на захід у Ванкувері. Ви товариші загадали взяти „Роб. Нар." до Ванкувер і вислали долярта у Вінніпег, щоби він продав машину і нова машина. Я особисто вважаю ту Вашу думку шкідливою, і знаком не хотіла підвирати свій орган. Бо такі слова, що ми будемо підвирати „Роб. Нар.", коли він буде у Ванкувері — є дуже шкідливі. Тим саме можуть сказати товариші з Монтреалу, Торонто, Едмонтону, Кобальт, і т. д.

Я кажу вам чим одно: Нехай би у Вас була щира воля і розумінє своїх інтересів, нехай би Ви любили свій вимовільний рух, нехай би Ви були щирими соціялдемократами, то щоби найліпш ваша газета виходила не то у Вінніпегу але на марсі чи на місяцю, то Ви підпирали би її, то ви вагаяли би ся ні. А як она виходити буде у Вінніпегу, чи навіть таки у Вашій хаті, то она все видає, коли Ви так будете думали, як доси думаєте. Вам ще треба дуже багато, вам Ви зрозумієте, кого Вам треба.

Других товаришів в Канаді роблю уважними, що думки товаришів з Ванкувер не сповнить ся; та не сповнить ся тому, що може ми противні ому, що не сповнить ся тому, бо не з ані воля дирекції, ані редакторська воля плої вертіла. А Ванкувер що не з вертів.

Я вміжаю в старий край, бо мої обовязи кличуть мене. Здоровлю всіх предпринятелів і товаришів знакомих і не знакомих, та дякую за довіре, яким Ви надїляли свого редактора. Передовсім дякую членам Дирекції Вид. С. „Р. Нар." бо они дуже а дуже прихильно відносили ся до „Роб. Народа" і його редактора. А спеціяльно дякую тов. Колесникови, котрий все і все був готовий на всяку помічь.

Прошу Вас всіх, прошу дуже, не забувайте на „Робочий Народ"! Він є виголом Ваших сил, він з міра, як Ви думаєте. Стане він сильним, то знак, що і Ви сильні. Старайте-ж ся про се.

З партійним привітом
Евген Гунадюк

Евген Гуцайло.

Наш Прометей.

В соті роковини уродин Тараса Шевченка.

Колись давно, дуже давно, — так оповідає одна грецька легенда, — жив один півбог, богочоловік, прозваний Прометеєм.

В тих часах люди не знали ще, що то таке огонь і через те дуже бідували. Прометеєв серце кривило ся жалю для того, що люди так дуже нужають ся без огню. Він не міг дивити ся на їх нужу і одного разу пішов в небо трохи огню за ним його ласкі. А огонь до того, чує бути дим в небі; дим його мали його; через те огонь був сьвятою річию. Коли вже люди мали огонь, тогди їм стало можно жити. Очень дав їм мудрість; бо при помочи огню люди могли не лиш нагріватись, але мали красову їду і могли виробляювати свої ріжні винаходи.

Людям стало лїпше, але Прометеєвови прийшло ся дуже гірко відповідувати за його любов до людий. Боги заборонили йому доступ до неба, як входили, та ще прикували його до скали десь там в каукаських горах, в кручи всі в все мали добувати його тіло. Боги надіяли Прометея безсмертю на те, щоби порвано тіло мусяли все відростати, щоби могли все мали про добувати, і щоби Прометей вічно мучив ся.

Вкарали боги Прометея на так ж тепло він дав огонь людям, а за те, що він тим огнем зробив людий мудрійшими. Боги — боги, ся мудрих людий, бо, так кажучи ся — коли люди будуть мати огонь, то они стануть мудрійші від богів, і посмідають боги з неба а они заведуть собі небо на землі. Перестануть слухати богів і самі стануть, богами. І що ось до тепер карає ся оттой Прометей досі так в кавказьких горах. Так оповідає грецька легенда.

Кожда нарід має свойого Прометея. Коли один з народу прагнав до свого лїпшого житя свого народу, пішов, куди його нарід треба, і піднесе підважно свій голос, щоби збудити свій народ до кращого житя — коли той відважний чоловік заговорить свому народови про те, як йому лїпшити ся в його недолі, коли вкаже йому дорогу і способи, як поміти ся того, що гнете цілий нарід, — от той чоловік стає героєм, стає Прометеєм. Бо те його творче слово, котрим він будить народ, є тим небесним огнем Прометея.

Від давна вже цїле суспільство складало ся з двох верств. З одної верстви, котра нему вала і з другої, котра робила на нему. А по тих, котрі робили на нему, в сотки тисяч разів більше від панів, через те ужила ся ту більшість народом. Бо лиш ті, котрі працюють, вдержують цїлий нарід. Они вдержують мову народу, звичаї, народне господарство, мистецтво, словом все, чого треба, щоби істнувати який народ.

Наш український народ все клевал-лився становив все ту другу верству. Він все і все був тим, котрий працював на других. В давнині мешкали в ту країну, де жив наш народ, Кримарі, і завоєм панували над ним панови. Ті вже полонили кілька і корені, котрих так дуже хвалять всі національності, не були нічим иншим, а звичайними невольниками, котрі страшно карали на нарід. Історія нашого народу не з таких гарних, вже оповідають в школі. Она від найдавніших часів до сегодня занесена кривавими буквами на плечах нашого народу. Наші предки всі з більшими чи меншими вільними перервами, які скорило карали народ. Треба лиш вказати на ту сказку Ольгу, як то оповідають досі деревяні за те, що они вбили її чоловіка. А як чоловіка вбили тому, бо він катував людий за то, що не хотували платити податків. А чим більше такий князь, чи пропав, ширив ся над народом, тим більше подвигали його ту Ольгу, як то кажуть, на пьєдестал. Ще в 1768 році, в 1768 році, в 1768 році,

вал робіть.

Другє що в тім, що в той спосіб довелось нас на кулі(?) навальної системи можна робітників по кресно поміжкуєти. Бо робітник, котрий можна в навальній хаті за ніжурню, котрий дістає прецуєти так тяжкою від свого пана, не так скоро стане окуцем суроти свого „добродія". Робітник, котрий має хоть шебуль з окружіння, які навалять з панського стола, де так свого настрайнуть не так тверде буде жалко пілпаних пана, скорочення дирпаний, бо він сидить в навальній хаті, хеть навальний хаїб. От що кінчать ся в тих „добродіяствах". Тої такі другі „добродіяства" з чисто американсько-злодійскими натуєтами.

Але ми маємо ще одну науку з тих „добродіяств" всіляких панів „Ліґа сіґ! Навіщо ті наши капіталісти віддають частину своєї приватної власности, то вам нерно належить ся всьо. Бо коли би так не було, то і на тую частину ми не мали би прави! Ми, робітники, все і все жалкали хоть крібку того, що нам належало ся, а капіталісти боронили ся суроти тих жалань дуже в дужо вперто. А сеть тепер гаєї они кажуть, що вам таки належить ся найка з їх добра.

Коли ж може дати Форд, коли може дати сталевий трест, то певно **може дати кождий капіталіст.** Чи може другі капіталісти обіцяють нас меньше від таких? Нам робітникам належить ся не лиш плата за працю працю, але в належить ся частина зиску, які капіталіст підпрацюєть зі свого підприємства. На се дає доказ сталевий трест і фабрика автомобілів Форда.

Частину, дуже малу частину свого зиску, розділює сталевий трест, він правда конечність свого, бо боїть ся, що робітники они возьмуть собі те, що їм належить ся. Він хоче спинити тим розвиток робітничих організацій. Але на сьвіті не лиш по сатанє діє, але спинилось соціяльні. Зміни задумно продумують капіталісти різні средства на спинення робітничого руху. Того не спинить ніяка сила. А ті їх задумки служать лиш на те, щоби нами навчити робітника того, що нам належить. Ті задумки доказують лиш те, якою правдою є те, чого хотять соціяль-демократи. Тут вже і найбільше байдужий робітник зрозуміє, до чого і нащо робіть ті штучки капіталісти; такі штучки отворять очи і найбільше необразованому робітникови.

Для так дальше, для так дальше, нехай капіталісти, а ми вже якось лекко собі раду з вами.

Ц. З. Ф. У. С. Д. П. в Канаді вашого всі Відділи, щоби святкували свої роковини уродин Т. Шевченка, а поліз щоби сказали на Роб. Народ.

(Дальше зі стор. 1.)

О люде, люде поґрамо!
Не-що з вами ся вам пари?
Не-що вами ся вам пари?
Ви-ж таки люди, не собаки!
В ночи і спокоєнь і праці,
І спів і холод; і Нева
Тихесенько кудесь несла
Тепенько праку по під мостом.
А я, ото-ж в ночи,
Іду та кашляю й плачу.
Дивлюсь: пишати ті ґанята,
Ідуть за-кривані дівчата,
А хід, сорелешний інвалід,
За ними гнеть ся, шкандибає,
Мов у кошару загнана
Чужу хулобу... Дек-той сьвіт?
І де та правда? Горе! горе!
Невалоблаших і голих
Дівчаток ви чу спару.
Жевуть „доспівай лиш одвіть."
Жевуть до матери бабстрят! —
Чи буде суд? чи буде кара
Царям, пиратам на земли?
Чи буде правда між людьми?
Повинна бути! бо сонце — стане
І оскверненну землю спалить.

Як-би ви знали, — пишні,
Де люде плачуть живучи,
То не б і ідали не творили,
Та маючеї бога-б не хвалили,
На нині сльоти сміючись.
Зо-що, не знаю, на-нині
Хатину в ґеї тихим раєм:
Я в хаті мучив ся колись,
Мої там сльоза пролились,
Найперші сльоти! Я не шию,
Чи єсть у Бога кого ще,
Щоб у тій хаті не жив — —
А хату раєм називуть!
Не називаю її раєм
Тої хатиночки у ґаї
Над чистим ставом, край села:
Мене там нити повзали
І повивали сьпівали,
Сюю нульгу переливала
В свою дитину; в тім гаю
У тій хатині, у раю,
Я вчив нелюю. Там неволи,
Робота тяжкая, ніколи
І помолитись не дають.
Там матір доброю мою,
Що молодую, у могилу
Нужда та праця положила;
Там батько, навчучи в дітьми
(А ми малі були і голі),
Не витерпів людей доді,
Умер на панщині в ми
Розвали он моєм людьми,
Моя мешкенка. Я до школи
Посвти воду шкуляром,
Брати на панщину ходили,
Поки лоби їх поголили;
А сестра! сестра! Горе вам,
Мої голубки молоді!
Для кого в сьвіті живете?
Ви в найпах виросли, чудні,
У найпах коси поплітуть,
У найпах, сестра, ви вирете.
Мені як страшно, як згадаю
Отту хатину край села.
Такії, боже наш, діла
Ми творимо у нашім раю
На правдивій Твоїй земли!
Ми в раю нехто розвелся,
А в Тебе другого благая.
З братами тихо живемо,
Лани бриємо орємо,
І із сльозами поливаєм.
А може й то ще... Ні, не вину
А так лежить-ся, сам єси...
(Бо без Твоєї, боже мій,
Ми б не нудились з раю гой!)
А може й сам на небеси
Сьміши єси, бачучи, над нами,
Та може радиш ся з панами.
Як править мирон!! бо дивись
Он гай зеленій поцвівись,
А он-а-на гаю виглядає
Стаков, неначе полотно,
А ворби геть по-над ставом
Тихесенько собі купають
Зелені віти. Правда рай?
А подивім ся та спитай,
Що так творить ся у тім раю!
Звичайне, радість та хвала
Тобі одному сьвятому,
Отти бо в бо! Хвали нікому,
А кров, та сльоза, та хула,
Хула великуґ! Ні, ні! нічого
Нема святого на земли!
Мені здають-ся, що й самого
Тебе ко люде проклали.

НА ПРЕСОВИЙ ФОНД „РОБ. НАР"
ЗЛОЖИЛИ: Г. Козак $0.40, Д. Франт $1.00 С. Ванкарок $0.50 А. Мацеенко $1.00

ПОШУКУЮ свого шваґра Стефана Добролоьського з села Яблонів пов. Гуєлтин. Галичина. Він прибув до Канади, шукуючої земли, робив оден місяць у Вінніпеґу і поїхав в Онтаріо. Шість місяців нічого не чути про него. Хтобі о нім знав або він сам, най напише на адресу:

Nick Hardsuk
598 Burrows ave.
Winnipeg, Man.

Руки - найкращі фотографічні потребини продають.
376 Selkirk Ave.
Карти і алькоголь на всіляки лиш дні. Телефон: St. John 7811

DR. T. G. MOXNES
ДЕНТИСТ.
6201 Main St.
Winnipeg
Дерла в Loggan Ave
Витаєсь зубів без болю.
Ціна, — Говорить по польськи і німецьки

У Ванкувері
руським власником і публіку вони поправ з
Альберт І. Густон
уложений аптекарь
Чим найновійші ліки. Шуки. Сиґ і Рудіки.
Залежить, що то тутешні і отримують справи що до купна і продажі земли всіляні другі у своїй справи.
Office: 208 Hastings St. East. Room 14.
Vancouver, B. C.
Phone Sey-ymour 7298.

Найлучший руский барбер
J. Krolik
81 Arcade Ave. Cor. Sinclair
Winnipeg, Man.

ЧЕРВОНИЙ КОБЗАР
се дуже гарний збірник поезій і пісень робітничих. Коштує лиш 10 ц. Адреса: CZERWONYJ KOBZAR Box 3812 St. B. Winnipeg, Man. Canada.

МОЛОДІ ЛЮДІ!
Гарна нагода!
Можете мати зарібок, коли учитесь барберского ремесла в Moler College. Ми научимо сего ремесла в протягу двох місяців. Коли ідете на науку можете мати дістати посаду, або можете отворити собі власну шопу. Маєте свою посаду до вибору. Найбільший попит у барберстві у дивізіонах Moler'a.
Від 9 год. рано до 6 год. вечер. Коли хотите і отримаєте від П. Молєра задурно.
Дивіть ся лиш на адресу:
Moler, ne yoi Sing St. i Pacific Ave., Winnipeg — або дальше на (708, Bernard St., Ogden, (1228 Simpson St., Fort — William, Ont.

Dr. A. SILVERMAN
Руско-польський лікар.
Спеціяльст шпиґунних, накривних і внутрішних хвороб.
Лічить також всякі недуги жіночі.
Ординує в офісі на:
398 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1714.

ЛІЧІТЬ
Коли є нездужаєш дальшого дорогого. Коли не вилічить, то вирачиш свої гроші. Ліки по 50 ц. і по шкляній ринвет
Bartlett's Drug Stor
Барберр Bater St. i Selkirk Ave.
Winnipeg, Man.

Важна новість!
Розкішний, всіх знаний каталоґ під назвою:
Збірник сили, здоровля і довгого житя.
Кождий дістане його даром, скоро пришле свій адрес і поштову марку за 2 центи на адресу:
LIMO DRUG CO.-LTD.
803. Main St. Winnipeg. Man

Міжнародна Канцелярія
EDWARD WARSZAWSKI & Co.
Phone: St. John 1503. NOTARE Phone: St. John 1562.
834 Main Str., Winnipeg, Man.
Полагоджуємо всі стороннині правні справи, продаємо корабельні карти до краю і в краю сили, переслаємо гроші на найтаньше і недешо
REAL ESTATE

Руско - німецький шпиталь
Dr. G. Kalichman-a
Спеціяльно лічить хорб внутрешних (інфекс, туберкулу і другі) шпиґунних, жіночих, очних і ушних
Найновійше і найпевнійше
Лічить офіціяльно „608" проф. Ґраніх. Лічить молодого обмеда. Лічить електрикою. Дістуєть лікарні по поїздкі на надлежним надгоду.
OFFICE & HOSPITAL
458 Selkirk Ave. Winnipeg.
Phone St. John 1772.

ОДИНОКА РУСКА АПТЕКА,
Одинока правдива руско-польська аптека для цілої Манітоби.
Тутки дістанете добру медицину, котру вам доктор скоже.
Ті, що живуть на фармах дістануть о 35% тайнію, коли будуть замовляти в нас через почту.
WORKING MEN'S DRUG STORE
598 BURROWS AVE Winnipeg, Man.

Нові книжки котрі повинен кождий читати:

1. О. Дікінтайм: Хто з кого жив?	10 ц
2. Чи в тепер панщина? (Оповідання)	10
3. Як поволи сьвіт? (з 13 образками)	10
4. Скритий ворог	10
Лев Юрієвич: Національна справа і робітництво	15
В. Левинський: Селянство і соціялдемократія, в колектив: Аграрні програми соціялістичних партій	5 ц
Квітський: Соціяльна революція	40
В. Винниченко: Дочка наукою	50
Що думають соціялісти	10
Чому поки не можемо ся	10
Зločин і Законці	5
Прячта про воду	5
Оборонець Проституткам	5
Коли лекше буде	5
Як утік Очиненьків з дібровки	10
Вінта червоної дружини	10
Знесемо пальцами	50
Історія боротьби віри з	

Вже прийшли і продають ся найгарнійші і найкращі Календарі на рік 1914.

Календар Робітничий	25ц
„ „ Гумористичний	25
„ „ Просьвіти	50

Нова книжка
Домашний писар, або як писати листи по руски і англійски 75с.
Агентам Добрий опуст, Катальоґи даром!!!
Наша адреса:
RUSKA KNYHARNIA
850 Main Str. Winnipeg Man.

ПОШУКУЮ свого брата Яцка Ковика родом з Колинців пов. Чортків (Галичина). Півтора року назад перебував у Калгарях. Хто би о нім знав або він сам, нехай напише на адресу:

Нікі Ковик
Тешикова, Man.